

Spis treści

Wstęp	9
Część I	
Interpretacje koncepcji kapitału społecznego i ich możliwości w zakresie jego operacjonalizacji.....	17
1. Amerykańskie korzenie kapitału społecznego – Wiesław Bokajło	19
1.1. Geneza pojęcia kapitału społecznego: społeczeństwo obywatelskie	19
1.2. James S. Coleman – kapitał społeczny w badaniach nad procesem socjalizacji.....	25
1.3. Robert Putnam: kapitał społeczny jako kategoria analityczna – wnioski z badań nad społeczeństwem włoskim	29
1.3.1. Komponenty kapitału społecznego.....	30
1.3.2. Produktywność kapitału społecznego: sieci społecznego/ obywatelskiego zaangażowania, czyli więzi poziome	31
1.4. „Saguaro”: kapitał społeczny – recepta na gwałtowny spadek zaangażowania społecznego w Stanach Zjednoczonych	34
Podsumowanie	41
Summary.....	42
2. Kapitał społeczny. Zagadnienia metodologiczne – Monika Klimowicz.....	43
2.1. Interdyscyplinarność podejść koncepcyjnych	43
2.2. Klasyczne koncepcje kapitału społecznego a stanowisko ontologiczne i metodologiczne	44
2.3. P. Bourdieu – strukturalizm konstruktywistyczny	46
2.4. Coleman – indywidualizm	47
2.5. R. Putnam – funkcjonalizm	48
2.6. F. Fukuyama – pragmatyzm.....	50
Podsumowanie	51
Summary.....	52
3. Endogenne i egzogenne czynniki determinujące kształtowanie kapitału społecznego – Bogusław Barnaszewski.....	53
3.1. Instytucje a rozwój kapitału społecznego.....	54
3.2. Uwarunkowania i kontrowersje wokół możliwości budowania kapitału społecznego.....	56

3.3. Rola otwartości społecznej dla przełamywania endo- i egzogennych barier rozwojowych	58
3.4. Znaczenie czynników endo- i egzogennych dla rozwoju kapitału społecznego	60
3.5. Naturalne i społeczne czynniki środowiska człowieka a kapitał społeczny	61
3.6. Błędy w oglądzie rzeczywistości społecznej wobec czynników endo- i egzogennych	63
3.7. Wymóg postrzegania różnorodności czynników endogennych	64
3.8. Czynniki endo- i egzogenne a procesy ewolucji kulturowej	65
3.9. Wymóg permanentnej oceny czynników endo- i egzogennych	67
Podsumowanie	69
Summary	70
 4. Znaczenie „religii obywatelskiej” w tworzeniu kapitału społecznego	
– <i>Piotr Grabowiec</i>	73
4.1. Kapitał społeczny	75
4.2. Religia obywatelska a kapitał społeczny	79
Podsumowanie	83
Summary	84
 5. Procedura prawna jako czynnik budowy kapitału społecznego	
– prawo i więź społeczna w koncepcji J. Habermasa – Arkadiusz Barut ..	85
5.1. Jednostka, społeczność, instytucja – dialektyka kontrkultury	86
5.2. Prawo kolonizujące, prawo emancypujące	87
5.3. Współzależność autonomii publicznej i prywatnej jako źródło autonomii prawa	89
5.4. „Petryfikacja” dyskursu w procedurach	92
5.5. Polityka deliberatywna, komunikacyjna sfera publiczna	93
5.6. Procedury sądowe i ideał wolnego dyskursu	95
Podsumowanie	96
Summary	96
 6. Kapitał społeczny a dobro publiczne – Andrzej S. Bartelski	97
6.1. Czym jest dobro publiczne?	98
6.2. Czym jest kapitał społeczny?	100
6.3. Bourdieu	100
6.4. Fukuyama	101
6.5. Putnam	103
6.6. Coleman	103
6.7. Kapitał społeczny jako dobro publiczne	105
6.8. Czy kapitał społeczny powinien być dostarczany przez sektor publiczny?	108

6.9. Rola kapitału społecznego w tworzeniu dóbr publicznych.....	109
Podsumowanie	111
Summary.....	112
7. Wpływ kapitału społecznego na procesy gospodarcze i społeczne	
– <i>Radosław Kupczyk</i>	113
7.1. Pozytywne wpływy rozwoju kapitału społecznego na gospodarkę i społeczeństwo	114
7.2. Negatywne wpływy kapitału społecznego na procesy społeczne i gospodarcze	117
Podsumowanie	119
Summary.....	120
8. Filozofia zarządzania kapitałem społeczno-gospodarczym społeczeństwa sieci – <i>Paweł Kazibudźki</i>	121
8.1. Paradygmat czy nowa ekonomia?	122
8.2. Przedsiębiorstwo sieci	124
8.3. Kapitał gospodarczy społeczeństwa sieci.....	126
Podsumowanie	128
Summary.....	129
9. Kapitał społeczny a klastry przedsiębiorczości na przykładzie Indonezji – <i>Judyta Szkudlarek</i>	131
9.1. Specyfika więzi w strukturach sieciowych a poziom zaufania.....	134
9.2. Klastry urzeczywistnieniem idei sieciowości	136
Podsumowanie	144
Summary.....	145
Część II	
Propozycje tworzenia kapitału społecznego przez instytucje na poziomie krajowym i lokalnym	147
10. Partnerstwo lokalne jako struktura służąca budowaniu i wzmacnianiu kapitału społecznego – <i>Leokadia Grudziecka</i>	149
10.1. Znaczenie partnerstwa w rozwoju lokalnym	150
10.2. Znaczenie kapitału społecznego w rozwoju gospodarczym i społecznym.....	152
10.3. Partnerstwo jako sposób budowania i wzmacniania kapitału społecznego.....	155
Podsumowanie	159
Summary.....	160

11. Spółdzielnie socjalne – forma integracji społecznej i aktywizacji na poziomie lokalnym – Dorota Moroń	161
11.1. Spółdzielczość socjalna na tle ekonomii społecznej	161
11.2. Prawne podstawy funkcjonowania spółdzielni socjalnych w Polsce.....	163
11.3. Spółdzielczość socjalna w praktyce	166
11.4. Integracyjny i aktywizacyjny aspekt działalności spółdzielni socjalnych	169
Podsumowanie.....	171
Summary.....	172
12. Rola Kościoła i religii w procesie tworzenia kapitału społecznego w Polsce – perspektywa teorii sekularyzacji – Ewa Nowak.....	173
12.1. Religia, sekularyzacja i kapitał społeczny	174
12.2. Religia, Kościół i sekularyzacja w Polsce	177
12.3. Wskaźniki kapitału społecznego w Polsce	178
12.4. Zaufanie do instytucji	179
12.5. Aktywność obywatelska	180
Podsumowanie.....	182
Summary.....	183
13. Możliwości i bariery rozwoju kapitału społecznego na obszarach wiejskich w Polsce – Małgorzata Michalewska-Pawlak.....	185
13.1. Pojęcie kapitału społecznego	186
13.2. Rola kapitału społecznego w rozwoju obszarów wiejskich	189
13.3. Możliwości kreowania kapitału społecznego na obszarach wiejskich w Polsce	192
13.4. Bariery społecznego rozwoju obywatelskich środowisk wiejskich w Polsce.....	196
Podsumowanie.....	200
Summary.....	202
14. Uwarunkowania procesu wzmacniania kapitału społecznego – Wojciech Goszczyński	203
14.1. Próba zdefiniowania kapitału społecznego	204
14.2. Mechanizmy wzmacniania kapitału społecznego w polityce Unii Europejskiej.....	210
14.3. Społeczne oraz kulturowe uwarunkowania efektywności zinstytucjonalizowanych mechanizmów kształtowania synergicznych form kapitału społecznego.....	211
Podsumowanie.....	220
Summary.....	221

15. Koncepcja kapitału negatywnego i próba jej użycia do analizy relacji jednostka – społeczeństwo – państwo w III RP – Joanna Dzwonczyk	223
15.1. Negatywny kapitał społeczny czy negatywne skutki kapitału społecznego.....	226
15.2. Negatywny kapitał społeczny w Polsce	229
Podsumowanie	235
Summary.....	236
16. Zmiana negatywnego kapitału społecznego w pozytywny jako cel psychologii społeczności (community psychology) – Dorota Kanafa-Chmielewska	237
16.1. Kapitał społeczny i jego negatywne formy	237
16.2. Psychologia społeczności (community psychology)	242
16.3. Zmiana negatywnego kapitału społecznego w pozytywny.....	244
Podsumowanie	249
Summary.....	249
Bibliografia.....	251
Materiały źródłowe	251
Literatura przedmiotu.....	252
Źródła internetowe.....	262
Noty o autorach	265
Table of contents.....	269